

SATYR (33) *sb m*

a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie).

sg *N* satyr (8). ◇ *G* satyra (3). ◇ *A* satyra (3). ◇ *I* satyr(e)m (1). ◇ *V* satyrze (2). ◇ *pl N* satyrowie (7) *RejWiz* (2), *Prot*, *KlonŻal*, *BielRozm*, *Calep*, *SapEpit*, satyry (3) *BielKron*, *Mącz* (2). ◇ *G* satyrów (3); -ów (1), -(o)w (2). ◇ *D* satyr(o)m (1). ◇ *I* satyrami (1) *KmitaSpit*, satyrmii (1) *SarnStat*.

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Bożek leśny o twarzy człowieka, kozłich nogach i rogatej głowie; satyrus Calep, Cn; faunus, semifer, semihomo Cn* [satyri – satyrowie *Calep*; dziki mąż leśny, potwora leśna – satyrus *Cn*] (31) : Sátyrowye/ fą dziwy s człowieczemi głowami/ á s kozłowemi rogami. *RejWiz* 46 *marg*; Co czynią Sátyrowie s kozimi rogami/ A co też Pegazowie s łzkápiemi nogami. *RejWiz* 82, 46; Sátyry ludzye leśni w gorach álbo w wielkich leſiech bywáią/ ták prętycy iż go żadna rzecz nie vgoni aż lie łtárzeie álbo chori będzie *BielKron* 8; (*nagł*) Do Satyra. (–) SATyrze/ pomni łtąpić do mnie łwego czałfu/ Kiedy będzieł miał wędrować ku lafu. *KochSat* C3, A2, B2v; Panisci, dii sylvestres olim crediti, Lieśni bogowie Sátyry rzeczoni. *Mącz* 276a, 210c, 391c; *Prot* C; Płączą cię Sátyrowie kozłonogie bołtwo *Y Panes* Arkádiyfcy/ mężow leśnych mnołtwo. *KlonŻal* B, B; (*nagł*) Pochłébcá do Sátyrá. (–) SATyrze/ łłuchay/ iuż łift pádnie z drzewá: A wá ná źimę gdzie miełzkác będziewá? *PudłFr* 6, 7; *KochWr* 26; *Calep* 948b; (*did*) SATYR z Niepołomłkiéy Pułzcze. (–) ZEbrawłzy lie do kupy/ póydziem won [lege: w on] kray miły/ Lecz nie tám gdzie Silenus pod wieczór vpiły Dźiatkóm básnie powieđał *OstrEpit* A3; Tákże téz y ci kórzcy przywykli byli porządkowi onému pomiełzánému/ y miełzkáli iákoby w lełsie: nie máią tym tego zayźrzć co lie z lálá wyrwáli: y wołá miełzkác iákoby ná wełołym mieyfcu w miełście/ á niželi w lełsie/ in foliołá fylua Sátyrmii byđż *SarnStat* 1306; Kártadulow z Indiyłkich gor łilá połłano/ Bárzo byłtrych/ tychby tu Sátyrámi zwano. *KmitaSpit* C4v; Sátyrowie co w pułzczách głébołkich miełzkáią/ Wonne włzyfcy ofiáry tobie zápaláią. *SapEpit* A3v.

W tytule utworu Jana Kochanowskiego (4): SATYR Albo Dziki Mąż. Jana Kochanowskiego. *KochSat kt* [*idem*] A2, A2 *żp*; Miedzy włzemi nawięcey on fię Sátyr łili/ [...] Co go náłzy Polacy [...] Wygnáli z Sármałcyey (*marg*) Sátyr Polłki Kochánowłkie⁸⁰. (–) *KlonŻal* B.

W połączeniu szeregowym (1): dźiwuiemy fię Sátyrom/ Centaurom/ y inłzym źwierzętom/ dla náđprzyrodzoney potwory ich *PowodPr* 17.

Wyrażenia: »dziki satyr« (1): Wołáią odmieńcowie/ dzicy Sátyrowie/ Pochwili będą wołác y leśni Kotowie. *BielRozm* 2.

»leśny satyr« (1): Powieđzmy ktemu źártowliwe zdrády Leśnych Sátyrow/ ná łliczne Driády *SzarzRyt* D2v.

Iron. (1): (*nagł*) Cypryan Bážylik [!] do tegoż [tj. do *Odmieńca*] (–) PRzełtań Dźiwaku włzák iuż tego ná trzy zbyty/ Iełzłce Sátyr nie wytchnął twoy Miłtrz známienity. Ty nowá woynę włzczynałż *ProtBaz* E2.

2. *n-pers* (2) : Ambroży ł. tákże powieđá/ że zá brátá łwego Sátyrá zmárłego Młzą miewał *WujJud* 229; *LatHar* ++5; [Ambroży zá brátá Sátyrá offiáruie w Orácyey ná pogrzebie. *WizFaleczDucha* I4].

Synonim: 1. *faunus*.